

переважно люди виробничих професій, які в силу свого соціального статусу підлягають найменшому впливові з боку чиновників. Це означає, що до складу присяжних будуть запрошуватись люди, які працюють в органах державної влади, а це дасть змогу державі впливати на їхню думку.

Не варто сподіватися на швидкий розгляд подібних справ. Із-за неповного складу колегії суду, справа відкладатиметься. Причини можуть бути різні: хтось захворів, хтось не зміг відлучитися з робочого місця, повістка, що не вчасно прийшла, і так далі.

Немало важливий і психологічний аспект. Мало хто погодиться і знаходитиме всілякі відмовки від участі в кримінальному процесі у зв'язку з боязню бути звільненим з місця роботи хоча при законній і обгрунтованій відсутності на робочому місці, тягарю відповідальності та можливого тиску зі сторони учасників процесу. Книги по психології говорять про те, що суддя більше стурбований звільнити від кримінальної відповідальності злочинця, а присяжні засудити невинну людину. Також удар по об'єктивності судочинства можуть нанести різні обставини, такі як: участь в колегії осіб, що раніше постраждали від злочину, різні заботони і негативні стереотипи присяжних.

Проблемні аспекти запровадження суду присяжних у кримінальному законодавстві України:

Суд присяжних з 3 людей не є класичним «судом присяжних», рішення щодо факту самого злочину та наявності вини підсудного приймає не професійний суд, а лава присяжних, тобто обрані у той чи інший спосіб громадяни України у кількості шести або дванадцяти осіб. За таких умов рішення щодо його вини та скоєного злочину ухвалюють саме громадяни. Професійний же суд у випадку, якщо ухвалене рішення щодо наявності такої вини, здійснює кваліфікацію злочину і застосовує міру покарання.

Майже відсутні гарантії захисту присяжних від незаконного впливу на них. Хоча й в законі прописана заборона будь-якої з сторін навіть намагатись впливати на присяжних, але ці заборони незаконного впливу фактично в Україні не діють, особливо не діє захист від корупційного впливу.

Більша схильність серед Присяжних виносити рішення на підставі емоцій, а не закону. Про таку схильність говорять і в Російській Федерації, й в США, й в Царській Російській Імперії говорили.

Низький рівень бажання громадян України приймати участь у справах владних органів, місцевого самоврядування. Тобто є загроза, що присяжних будуть вибирати дуже довго, оскільки жодної винагороди чи якоїсь вигоди від виконання функцій Присяжних не буде, а проблеми — можливо (бо можуть мститись обвинувачений чи його родичі тощо).

Для того, щоб інститут суду присяжних був ефективний необхідно законодавчо закріпити відбір присяжних, який би виключив наявності в колегії осіб схильних до обставин наведених вище та переглянути матеріальну складову судової системи України.

ПРО ЗМІСТ ДЕЯКИХ ПРИНЦИПІВ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Вензовська Вікторія Ігорівна,

Студентка 1-го курсу магістратури Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: директор навчально-наукового інституту права та психології, доктор юридичних наук, професор *Колб О.Г.*

У всіх сферах правового регулювання, включаючи й виконання кримінальних покарань, без сумніву, мають набути розвитку і конкретизації

фундаментальні конституційні принципи, на яких ґрунтуються взаємовідносини між правовою державою і особою.

У Кримінально-виконавчому кодексі України, зокрема, в ст. 5 законодавець чітко сформулював і закріпив принципи кримінально-виконавчого законодавства, до яких відносяться такі із них як: принципи невідворотності виконання і відбування покарань, законності, справедливості, гуманізму, демократизму, рівності засуджених перед законом, взаємної відповідальності держави і засудженого, диференціації та індивідуалізації виконання покарань, раціонального застосування примусових заходів і стимулювання право-слухняної поведінки, поєднання покарання з виправним впливом, участі громадськості в діяльності органів і установ виконання покарань [1, с. 6].

У той самий час, О. М. Джуґа та В. М. Трубников систему принципів кримінально-виконавчого права поділили на три групи: загально-правові, міжгалузеві, галузеві. При цьому до загально-правових принципів відносяться: принцип законності, принцип демократизму, принцип гуманізму [2, с. 28].

Принцип законності — конституційний, закріплений у низці статей Конституції України (статті 6, 19, 24, 68 та ін.). У кримінально-виконавчому праві він проявляється в забезпеченні верховенства закону, який регулює виконання покарання та його пріоритети перед іншими нормативними актами, що регулюють суспільні відносини в цій сфері. Принцип законності реалізується в точному й суворому дотриманні кримінально-виконавчого законодавства органами й органами виконання покарань, посадовими особами, працівниками організації, що взаємодіють з установами й органами виконання покарань, військовослужбовцями, які здійснюють охорону і конвоювання засуджених, громадськими організаціями, котрі беруть участь у виправленні засуджених, окремими громадянами при відвіданні місць відбування покарання і самими засудженими [3, с. 19].

Принцип демократизму відображає сутність багатьох інститутів і норм кримінально-виконавчого права. Насамперед, він реалізується у визнанні засудженого суб'єктом цієї галузі права [4, с. 152].

Принцип гуманізму, реалізується у заходах виправного впливу: суспільно-корисній праці, інтенсивному психолого-педагогічному впливі, професійній підготовці і загальноосвітньому навчанні, поряд з жорсткими режимними вимогами, що забезпечують дисципліну і порядок у місцях позбавлення волі, але одночасно створюють умови для забезпечення прав засуджених аж до умовно-дострокового звільнення [5, с. 23].

До міжгалузевих принципів кримінально-виконавчого права відносяться: принцип соціальної справедливості, принцип невідворотності призначення і виконання покарання.

Принцип соціальної справедливості покликаний оберігати інтереси суспільства, захищати його від нових злочинних посягань, відновлювати порушене злочиною почиття справедливості [6, с. 10-11].

Принцип невідворотності призначення і виконання покарання означає безумовність виконання покарання, призначеного судом, обов'язок засудженого терпіти кару.

До галузевих принципів кримінально-виконавчого права відносяться: принцип рівності засуджених перед законом принцип підпорядкування правового регулювання завлягання виправлення засуджених принцип диференціації та індивідуалізації виконання покарання принцип послання покарання із заходами виправного впливу, участь громадськості у виконанні покарання.

Принцип рівності засуджених перед законом. Його підґрунтям є конституційний принцип рівності всіх перед законом (ст. 24 Конституції

України), а також Загальна декларація прав і свобод людини (ст. 7), Мінімальні стандартні правила поводження з ув'язненими (ст. 6).

Принцип підпорядкування правового регулювання завданню виправлення засуджених. Він характеризує соціальну спрямованість кримінально-виконавчого права, його інститутів, норм і принципів. Для працівників установ і органів виконання покарань вимоги цього принципу полягають у тому, щоб вся організаційна і практична діяльність були підпорядковані переважно досягненню мети виправлення засуджених.

Принцип диференціації та індивідуалізації виконання покарання — похідний від такого принципу кримінального права, як диференціація та індивідуалізація відповідальності. У кримінально-виконавчому праві він виражається в диференціації та індивідуалізації виконання (відбування) покарання. Диференціація виконання покарання полягає в тому, що до різних категорій засуджених залежно від тяжкості вчинених ними злочинів, злочинної діяльності в минулому, форми вини, поведінки в процесі відбування покарання застосовується каральний вплив у різних обсягах.

Принцип індивідуалізації виконання покарання базується на обліку не групових, а індивідуальних особливостей особи засудженого, які враховуються при відбуванні ним покарання.

Принцип поєднання покарання із заходами виправного впливу передбачає, що виконання покарань має супроводжуватися застосуванням до засуджених різних заходів виховання. Правовою підставою застосування цих заходів є вирок суду, що набрав чинності.

Участь громадськості у виконанні покарання, виправленні засуджених.

Відповідно до діючого кримінально-виконавчого законодавства цей принцип реалізується шляхом контролю громадськості за діяльністю адміністрації установ виконання покарань, за вирішенням правових питань відбування засудженими покарання і закріплення результатів виправлення стосовно осіб, звільнених від покарання.

Слід зауважити, що принципи кримінально-виконавчого законодавства, закріплені у ст. 5 Кримінально-виконавчого кодексу України, є втіленням принципів кримінально-виконавчого права, які були сформульовані наукою кримінально-виконавчого права і які є виразом головного, основного в цій галузі права, а також відображають тенденцію його розвитку та шляхи вдосконалення.

ПРИЧИНИ І УМОВИ ВЧИНЕННЯ КОНКРЕТНОГО ЗЛОЧИНУ

Яворська Ольга Олегівна,

Студентка 1-го курсу магістратури Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: директор навчально-наукового інституту права та психології НАВС, доктор юридичних наук, професор *Колб О.Г.*

Категорія причинного зв'язку є однією з основних у кримінології, оскільки саме вивчення причинного комплексу дозволяє виявити умови та чинники, що сприяли вчиненню кожного конкретного злочину.

З'ясували причини, що породжують злочинність, з позиції кримінологічної теорії такі науковці, як В.Н. Бурлаков, О.М. Джужа, А.П. Закалюк, О.Г. Колб, В.Н. Кудрявцев, Н.Ф. Кузнецова, І.А. Соболев, Г.И. Шнайдер, Н.Н. Ярмиш та багато інших.

У сучасній кримінології існує кілька методологічних підходів до встановлення причинного комплексу злочинності. Окремі вчені уявляють причинний комплекс різномірним і тому вважають, що його потрібно поділити на ієрархічні рівні: причини злочинності взагалі; причини окремих категорій злочинів; причини окремого злочину. Дехто вважає, що природа злочинів однорідна і тому недоцільно поділяти фактори на такі, що